

Finansdepartementet

Ekofinrådets möte den 6 december 2016

Kommenterad dagordning

Enligt den preliminära dagordning som framkom den 21 november 2016

1. Godkännande av den preliminära dagordningen

Lagstiftningsöverläggningar

2. Godkännande av A-punktlistan

3. Investeringsplan för Europa

- a) Efsi
 - Beslutspunkt

Rådet ska enas om en allmän inriktning rörande förslaget om en förlängning av Efsi (Europeiska fonden för strategiska investeringar).

En överläggning med finansutskottet är planerad till den 29 november 2016. Samråd med EU-nämnden har inte skett rörande den aktuella förordningen. Däremot har samråd skett med EU-nämnden rörande Efsi vid ett flertal tillfällen, senast den 15 juni 2016.

Efsi, som är en del av kommissionens investeringsplan för Europa, har varit ikraft sedan juli 2015. Mot bakgrund av att kommissionen bedömer att Efsi och investeringsplanen redan uppnått konkreta resultat föreslog kommissionen den 14 september att Efsi:s verksamhet ska förlängas med 2 ½ år och därmed sträcka sig till sista december 2020. Vidare föreslår kommissionen ett antal förändringar i Efsi-förordningen, bland annat ökat

fokus på mervärde, på klimatrelaterade investeringar samt på utlåning till små och medelstora företag (SME:s) mot bakgrund av den stora efterfrågan från dessa företag. Kommissionens förslag, inklusive de föreslagna förändringarna i förordningen, beskrivs närmare i Fakta-PM 2016/17:FPM9.

Den 14 november presenterades en oberoende utvärdering av Efsi. Sedan tidigare har kommissionen och EIB (Europeiska investeringsbanken) presenterat utvärderingar av Efsi. Även Europeiska revisionsrätten har lämnat ett yttrande om Efsi.

Den oberoende utvärderingen av Efsi har genomförts av en extern konsult (EY). I utvärderingen konstateras bland annat att:

- Det finns ett investeringsgap i EU, särskilt ett behov av investerare som är beredda att investera i projekt med hög risk. I och med att Efsi gör att EIB kan investera i projekt med högre risk bedömer EY att Efsi är en relevant struktur för att öka tillgången till högriskfinansiering.
- Det finns vissa problem i genomförandet av Efsi. Det bedöms att den geografiska spridningen av Efsi-projekt har varit bristfällig, att risknivån i vissa Efsi-projekt inte har varit tillräckligt hög samt att samordningen med andra EU-instrument och nationella utvecklingsbanker inte har varit tillfyllest.
- Målet om 315 miljarder i mobiliserade investeringar genom Efsi-projekt är på god väg att uppnås (i termer av godkända projekt, däremot inte i termer av undertecknade projekt). EY konstaterar att efterfrågan på lån till SME:s varit högre än efterfrågan på lån till infrastruktur- och innovationsområdet.
- Ansökningsprocesserna och styrningen av Efsi bedöms fungera förhållandevis väl.
- Fokus på mervärde i Efsi-projekten bör stärkas. Några av de godkända Efsi-projekten skulle sannolikt blivit av även utan Efsi. Det finns en risk att EIB använder sig av Efsi för att finansiera vissa projekt som man skulle kunna finansiera även utan Efsi.

- Kapaciteten för rådgivningshubben bör förstärkas och rådgivningen bör inriktas på de länder där behoven är störst.

Kommissionen konstaterar i sin utvärdering att Efsi under det första året bidragit till att öka andelen riskfyllda investeringar inom EIB och EIF (Europeiska investeringsfonden). Vidare har kommissionen gjort en ny och nedreviderad bedömning av riskerna för kreditförluster för Efsi.

EIB:s utvärdering konstaterar att Efsi är på väg att uppnå målet om 315 miljarder i totala investeringar. Efsi har möjliggjort för EIB och EIF att utveckla nya och mer riskfyllda produkter. Utvärderingen noterar dock att det finns flera områden som kan förbättras. Det handlar bland annat om att främja den geografiska spridningen av Efsi, öka fokus på att attrahera privat kapital samt tydligare redovisa mervärdet i Efsi-projekt.

Europeiska revisionsrätten konstaterar i sitt yttrande att det fortsatt finns gott om utrymme kvar inom den befintliga Efsi-garantin och att det därför är för tidigt att föreslå en förlängning av Efsi. Vidare noterar revisionsrätten att kommissionen inte har respekterat regelverket för ”bättre lagstiftning” (better regulation) när man presenterat förslaget om Efsi-förlängning. Det finns exempelvis ingen konsekvensanalys eller utvärdering av Efsi:s bidrag till ekonomin i stort. Revisionsrätten pekar även på ett antal områden för möjliga förbättringar av Efsi, till exempel geografisk spridning.

Under de förhandlingar som genomförts sedan förslaget presenterades har en del förändringar gjorts i förhållande till kommissionens förslag. Bland annat föreslås att ökningen av Efsi:s garantifond till största del finansieras genom omprioriteringar inom EU-budgeteten, och att ingen del därmed avses finansieras genom marginalen. Vidare har kraven på framtida utvärderingar skärpts, kopplingen till investeringsplanens tredje pelare förstärkts och definitionen av klimatmålet förtydligats. Kommissionens förslag rörande en begränsning av motorvägsfinansiering har dock inte fått tillräckligt med stöd bland medlemsstaterna.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen har välkomnat investeringsplanen, där Efsi ingår som en av tre pelare. Investeringsplanen syftar till att öka investeringarna i EU och därmed bidra till förutsättningar för fler jobb och högre tillväxtpotential. Den kan vara ett viktigt komplement till de åtgärder som genomförs på nationell nivå,

inklusive strukturreformer, för att stärka konkurrenskraft och tillväxt samt bidra till en hållbar utveckling. En särskilt viktig del av investeringsplanen är åtgärder inom den tredje pelaren som syftar till att främja ett mer investeringsvänligt klimat i EU.

Regeringen välkomnar den oberoende utvärderingen av Efsi och instämmer i att det är för tidigt att bedöma de ekonomiska effekterna av Efsi. Utvärderingen visar att det finns ett fortsatt behov av att förbättra tillgången till kapital för investeringar med hög risk i EU och att Efsi kan vara en lämplig struktur för att möta detta behov. Regeringen noterar att investeringsplanen, och särskilt Efsi, hittills i stort har utvecklats så som det var avsett och därmed kan förväntas ha positiva effekter.

Utvärderingarna av Efsi, inklusive den oberoende utvärderingen, pekar på ett antal problem med Efsi kopplade till exempelvis mervärde, geografisk spridning samt möjlig undanträngning av annan finansiering. Regeringen är angelägen om att dessa brister i Efsi:s genomförande omhändertas, och har drivit detta i förhandlingarna om förordningen. Regeringen välkomnar mot den bakgrunden att kommissionens förslag innebär högre krav på mervärde i Efsi-projekt. Det är viktigt att Efsi bidrar med mervärde genom att Efsi strikt används i fall där marknadsmisslyckanden leder till alltför låga investeringar. Regeringen anser vidare att projekt ska granskas och bedömas – och finansiering beviljas – på transparenta och objektiva grunder.

Regeringen anser att Efsi bör främja en grönare ekonomi. Regeringen välkomnar därför förslaget om ökat fokus på klimatåtgärder inom ramen för Efsi. Regeringen anser också att insatser för resurseffektivitet bör stödjas när det är relevant.

Vad gäller finansieringen av Efsi så menar regeringen att Efsi:s garantifond i första hand ska finansieras genom omfördelning av medel inom EU:s budget och att taken för den fleråriga budgetramen ska respekteras. Det förslag som presenterats går i den riktningen.

Regeringen kan mot denna bakgrund acceptera ett beslut om en förlängning av Efsi fram till 2020. Ett viktigt skäl är de förbättringar i Efsi-förordningen som det skulle innebära.

b) (ev.) Avlägsnande av de hinder för investeringar som identifierats inom tredje pelaren i investeringsplanen

- Beslutspunkt

Rådet ska anta slutsatser om hinder mot investeringar som har identifierats inom ramen för arbetet med den tredje pelaren av investeringsplanen för Europa.

Samråd med EU-nämnden om den tredje pelaren av investeringsplanen ägde rum den 8 juli 2016.

Investeringsplanens tredje pelare syftar till att förbättra investeringsklimatet, bland annat genom att förenkla regleringar, öka tillgång till långsiktig finansiering samt stärka den inre marknaden. Arbetet med kapitalmarknadsunionen, energiunionen och den digitala inre marknaden inkluderas i detta. Fakta-PM 2014/15:FPM13 beskriver investeringsplanen mer i detalj.

Sedan investeringsplanen presenterades har ett antal tematiska diskussioner om nationella erfarenheter kring hinder mot investeringar skett på tjänstemannanivå. Ekofin ska vid detta möte anta slutsatser om de hinder mot investeringar som har identifierats i diskussionerna. De områden som slutsatserna väntas omfatta är bl.a. nätverksbranscher, energimarknader, den digitala ekonomin, offentlig-privat samverkan och insolvensramverk.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen har välkomnat investeringsplanen, där arbete för att förbättra investeringsklimatet ingår som en av tre pelare. Investeringsplanen syftar till att öka investeringar i EU och därmed bidra till förutsättningar för fler jobb och högre tillväxtpotential. Den kan vara ett viktigt komplement till de åtgärder som genomförs på nationell nivå, inklusive strukturreformer, för att stärka konkurrenskraft och tillväxt samt bidra till en hållbar utveckling. En särskilt viktig del av investeringsplanen är åtgärder inom den tredje pelaren som syftar till att främja ett mer investeringsvänligt klimat i EU. Regeringen stödjer ambitionen att förbättra investeringsklimatet genom bättre lagstiftning, enklare regler samt fördjupning av den inre marknaden, särskilt den digitala inre marknaden. Mot denna bakgrund väntar sig regeringen kunna ställa sig bakom slutsatserna.

4. (ev.) Det andra direktivet mot skatteflykt

- Beslutspunkt

Rådet ska besluta om allmän inriktning avseende ändringsdirektivet till direktivet mot skatteundandraganden vad gäller hybrida mismatchningar med tredjeländer.

Information har skett i skatteutskottet den 27 oktober 2016. Information och överläggning planeras i skatteutskottet den 1 december 2016. Frågan behandlades senast i EU-nämnden den 4 november 2016.

Den 12 juli 2016 antogs direktivet mot skatteundandraganden som bl.a. innehåller regler om hybrida mismatchningar inom EU avseende både hybrida företag och hybrida instrument. När direktivet antogs gavs samtidigt kommissionen i uppdrag att ta fram ett förslag med ytterligare hybridregler som involverar tredjeland och som är i linje med och lika effektiva som OECD:s BEPS-rekommendationer om hybridregler.

Kommissionen presenterade den 25 oktober 2016 sitt förslag i form av ett ändringsdirektiv till direktivet mot skatteundandraganden. Direktivet ingår som en del i kommissionens paket om företagsbeskattning.

Kommissionen föreslår i ändringsdirektivet att redan antagna hybridregler om hybridföretag och hybridinstrument ska utvidgas och även involvera tredjeländer. Det föreslås också att fler regler om hybrida mismatchningar ska införas. Det gäller hybridregler som involverar fasta driftställen, hybridöverföringar, importerade mismatchningar och mismatchningar som rör företag med dubbel hemvist. Utöver detta föreslår kommissionen en icke materiell ändring beträffande räntebegränsningsregeln i direktivet mot skatteundandraganden. Ändringen i denna del avser ett tillägg med hänvisning till tillämpliga redovisningsstandarder.

Ändringsdirektivet har diskuterats i rådsarbetsgruppen för skattefrågor och högnivågruppen för skattefrågor vid flera tillfällen under november. Det slovakiska ordförandeskapet har tagit fram ett kompromissförslag som innebär att ändringsdirektivet närmare överensstämmer med OECD:s BEPS-rekommendationer.

Förslag till svensk ståndpunkt

Att motverka skatteflykt och skatteundandragande är en hög politisk prioritering för regeringen. Sverige är därför positiv till förslaget syfte. Nyttan av att ha harmoniserade regler mot skatteundandraganden måste dock vägas mot medlemsstaternas befogenheter och möjligheten att kunna införa och behålla egna nationella regler. Det är viktigt med väl genomarbetade och tydliga regler och att OECD:s BEPS-rekommendationer beaktas.

5. (ev.) Fördjupat samarbete på området för skatt på finansiella transaktioner

- Diskussionspunkt

Vid Ekofinrådets möte väntas en lägesrapport avseende förhandlingarna om kommissionens förslag till rådets direktiv om genomförande av det fördjupade samarbetet på området för skatt på finansiella transaktioner (FTT) presenteras.

Regeringen har samrått med EU-nämnden om FTT vid ett flertal tillfällen, senast den 4 november 2016. Regeringen har haft överläggningar om FTT med skatteutskottet vid ett flertal tillfällen, senast i samband med beslutet om bemyndigandet av det fördjupade samarbetet, den 17 januari 2013. FTT behandlades även den 22 november 2011 vid skatte- och finansutskottets gemensamma överläggning om EU:s framtida budget, eftersom FTT vid den tidpunkten föreslogs utgöra en intäktspost i densamma.

Kommissionen presenterade ett direktivförslag om ett gemensamt system för skatt på finansiella transaktioner i september 2011. Enighet om förslaget kunde inte nås. Elva medlemsstater (Belgien, Estland, Frankrike, Grekland, Italien, Portugal, Slovenien, Slovakien, Spanien, Tyskland och Österrike) bemyndigades av Ekofinrådet i januari 2013 att inleda ett fördjupat samarbete på området för skatt på finansiella transaktioner. Kommissionen presenterade ett förslag om FTT inom ramen för ett fördjupat samarbete i februari 2013. Förslaget redovisas i Fakta-PM 2012/13:FPM76. I mars 2016 lämnade Estland samarbetet.

Vid Ekofinrådets möte den 17 juni 2016 presenterade ordförandeskapet en lägesrapport som beskrev hur arbetet med förslaget om FTT fortskred.

Under hösten har det hållits ett rådsarbetsgruppsmöte. Sverige deltar aktivt vid rådsarbetsgruppsmöten i syfte att tillgodose Sveriges intressen, men saknar rösträtt.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen följer diskussionerna i rådet om ett fördjupat samarbete i EU om en FTT och bevakar icke-deltagande medlemsstaters intressen i den fortsatta behandlingen av skatteförslaget inom ramen för ett fördjupat samarbete. Om och när beslut om en slutgiltig utformning fattats av de deltagande medlemsstaterna kan effekterna av en FTT för Sverige bättre bedömas. Sverige kommer dock inte att delta i samarbetet och är alltså kritiskt till konceptet att inrätta en FTT. Det kommer att slå mot jobb och tillväxt.

6. (ev.) Förstärkning av bankunionen

a) Gemensam insättningsgarantiförsäkring

- Informationspunkt

Rådet ska få en lägesrapport om framsteg i förhandlingarna om en gemensam insättningsgarantiförsäkring.

Samråd med EU-nämnden skedde senast den 15 juni 2016. Överläggning med finansutskottet skedde den 9 juni 2016.

Kommissionen presenterade den 24 november 2015 ett förordningsförslag om en europeisk insättningsgarantiförsäkring. Kommissionens förordningsförslag innebär att det etableras en gemensam försäkringslösning för de nationella insättningsgarantierna som finns i de medlemsstater som deltar i bankunionen. En del av försäkringslösningen innebär att det inrättas en gemensam fond som ska finansieras med bidrag från bankerna i de deltagande medlemsstaterna. Förslaget till en gemensam insättningsgarantiförsäkring är det tredje och sista steget i bankunionen. Förslaget redovisas i Fakta-PM 2015/16:FPM27.

Vid Ekofinrådsmötet den 17 juni 2016 antogs rådsslutsatser om fullföljandet av bankunionen och en ad hoc-grupp fick mandat att arbeta med de tekniska frågorna i förslaget. På Ekofinrådsmötet den 6 december väntas

ordförandeskapet informera om hur förhandlingarna har fortskridit i ad hoc-gruppen under hösten.

b) Förslag om revidering av EU:s regler för kapitaltäckning och krishantering för banker

- Diskussionspunkt

Rådet ska få information om och ha en första diskussion om ett paket av nya lagförslag rörande EU:s regelverk för banker som EU-kommissionen presenterade den 23 november. Paketet omfattar två huvudsakliga områden: dels revideringar av kapitaltäckningsregelverket för banker i Europa, dels reviderade och delvis nya regler om minimikravet för nedskrivningsbara skulder som är en del i krishanteringsdirektivet (BRRD). Förslagen presenteras som en del av de riskreducerande åtgärder som ska tas fram inom ramen för arbetet med att stärka bankunionen.

Förslagen har inte tidigare behandlats i riksdagen.

Den ena delen av paketet innehåller förslag på ändringar i kapitaltäckningsregelverket för banker i Europa. Kapitaltäckningsregelverket innehåller bl.a. regler för hur mycket kapital bankerna måste hålla och hur stora likviditetsbuffertar de ska ha. De innehåller även regler om andra risker och riskhantering. Syftet med regelverket är att se till att bankerna hanterar sina risker väl och har de buffertar som behövs för att möta olika risker i deras verksamhet, exempelvis förluster från utlåningen.

Kommissionens förslag innebär vissa ändringar av befintliga EU-regler där reglerna för institutspecifika krav är en viktig del. Dessa regleras i den del av kapitaltäckningsregelverket som kallas pelare 2. Förslaget innebär också att vissa regler som idag endast är upplysningskrav i EU görs om till kvantitativa krav (t.ex. för bruttosoliditet). Slutligen innebär det också att ett antal globalt överenskomna standarder införs i EU (bl.a. regler för marknadsrisk, stora exponeringar och exponeringar mot centrala motparter).

Den andra delen av paketet avser regler om minimikrav för nedskrivningsbara skulder. Reglerna för nedskrivningsbara skulder utgör en väsentlig del av de nya krishanteringsreglerna. Om en bank försätts i resolution ska förluster bäras av aktieägare och långivare. Det sker genom att värdet på bankens skulder skrivs ned (s.k. bail-in). För att skuldnedskrivning

ska kunna tillämpas krävs att bankerna möter ett minimikrav på nedskrivningsbara skulder, vilket i praktiken innebär ett krav på en viss mängd av en viss sorts skuld.

Kommissionens förslag innebär dels genomförande av en global överenskommelse i EU om ett minimikrav för nedskrivningsbara skulder för globalt systemviktiga banker (TLAC), dels revideringar av EU:s regelverk för nedskrivningsbara skulder (MREL) i krishanteringsdirektivet (bl.a. i syfte att harmonisera MREL med de globala TLAC-reglerna). Denna del av paketet innehåller därtill regler som syftar till att skapa ett enhetligt förhållningssätt vad gäller frågan om hur nedräkningsbara skulder ska vara efterställda.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar att kommissionen presenterat dessa förslag som en del av de riskreducerande åtgärderna. Det är viktigt att nu analysera de föreslagna förändringarna. Regeringen kommer att återkomma till riksdagen med en Fakta-PM.

Generellt välkomnar regeringen att globala standarder införs på EU-nivå. Vidare är regeringens uppfattning att det är viktigt att kapitalkraven speglar riskerna i bankernas verksamhet. Det är också viktigt att tillsynsmyndigheten i en medlemsstat ges flexibilitet att ta hänsyn till landspecifika risker när de sätter kapitalkraven för sina banker.

Slutligen välkomnar regeringen att kommissionen ser över kravet om nedskrivningsbara skulder (MREL) samtidigt som den globala standarden för detta (TLAC) införs på EU-nivå. Detta möjliggör att man kan skapa ett enhetligt ramverk istället för två regelverk som gäller parallellt.

7. Övriga frågor

a) Penningtvättsdirektivet

- Diskussionspunkt

Ordförandeskapet ska informera rådet om hur det går i diskussionerna om föreslagna förändringar av det fjärde penningtvättsdirektivet.

Överläggning med finansutskottet skedde den 25 oktober 2016. Samråd med EU-nämnden har skett vid flera tillfällen, senast skriftligen den 7 november 2016 inför Ekofinrådsmötet den 8 november.

Det fjärde penningtvättsdirektivet, som antogs i maj 2015, ska vara genomfört i medlemsstaterna i juni 2017. Emellertid har den senaste tidens händelser lett till att EU-kommissionen föreslagit vissa förändringar av det redan antagna direktivet (se Fakta-PM 2015/16:FPM117). Förändringarna rör i huvudsak virtuella valutor, förbetalda kort, finansunderrättelseenheternas informationsinhämtning, information om innehavare av bank- och betalkonton, kundkännedomåtgärder rörande högriskländer, förbättrad genomlysning av verkliga huvudmän samt datum för genomförande.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar i stort förslaget. Regeringen anser att det är viktigt att det fjärde penningtvättsdirektivets riskbaserade ansats behålls och att förslagets skrivningar på området information om innehavare av bank- och betalkonton fortsatt möjliggör anpassning till nationella förhållanden samt att skyddet för den personliga integriteten upprätthålls. Regeringen anser vidare att det föreslagna datumet för genomförande framstår som svåruppnåeligt och bör justeras framåt. Det är viktigt att förhandlingarna går framåt, men det får inte ske på bekostnad av juridisk kvalitet.

b) Aktuella lagstiftningsförslag som rör finansiella tjänster

- Informationspunkt

Ordförandeskapet väntas informera om hur arbetet går med aktuella lagstiftningsförslag om finansiella tjänster.

Icke lagstiftande verksamhet

8. Godkännande av A-punktlistan

9. Genomförande av bankunionen

- Informationspunkt

Rådet ska få en lägesrapport om genomförandet av bankunionen.

Bankunionen behandlades senast i EU-nämnden den 4 november 2016. Överläggning med finansutskottet om den föreslagna gemensamma insättningsgarantiförsäkringen skedde den 9 juni 2016.

Genomförandet av bankunionen har behandlats vid flera tillfällen av rådet. Fokus har varit på information om medlemsstaternas genomförande av krishanteringsdirektivet, som ligger till grund för den gemensamma resolutionsmekanismen, samt genomförandet av insättningsgarantidirektivet. Samtliga medlemsstater har nu genomfört de båda direktiven.

I överenskommelsen som EU:s finansministrar gjorde i december 2015 om brofinansiering till den gemensamma resolutionsfonden liksom i rådets slutsatser från den 17 juni 2016 framgår att arbetet med den gemensamma säkerhetsmekanismen (s.k. backstop) i den gemensamma resolutionsfonden i bankunionen ska påbörjas när alla medlemsstater har genomfört krishanteringsdirektivet. På Ekofinrådsmötet förväntas kommissionen därför informera om arbetet framåt med denna. Säkerhetsmekanismen ska kunna användas för att täcka kostnader vid resolution av en bank om medlen i den gemensamma resolutionsfonden inte räcker till. Kostnaderna ska i efterhand finansieras av bankerna.

Rådet väntas även få information om hur långt upprättandet av bilaterala låneavtal för euroländerna om brofinansiering har kommit.

10. (ev.) Fördjupningen av EMU: Uppföljningen av de fem ordförandenas rapport

- Informationspunkt

Kommissionen väntas ge en information om läget i uppföljningen av de fem ordförandenas rapport om fördjupningen av EMU.

Fördjupningen av EMU har flera gånger tagits upp i EU-nämnden och finansutskottet, senast den 15 juni 2016 med EU-nämnden och den 29 september 2016 med finansutskottet.

De fem ordförandenas rapport innehåller en rad förslag för att fördjupa EMU, med syfte att valutaunionen ska vara långsiktigt hållbar. Rapporten beskrivs närmare i Fakta-PM 2014/15:FPM44 och kommissionens paket med förslag om uppföljning av steg 1 i rapporten i Fakta-PM

2015/16:FPM15. Kommissionens information till rådet kan väntas att dels omfatta det mer konkreta steg 1 i fördjupningen av EMU (bankunionen, europeiska terminen, europeiskt finanspolitiskt råd, nationella produktivitetsnämnder m.m.) och det mer långtgående steg 2. Det sistnämnda ska enligt kommissionen konkretiseras i en vitbok om EU:s framtid i mars 2017.

11. Den europeiska planeringsterminen 2017

- Diskussionspunkt

Vid mötet ska kommissionen presentera den årliga tillväxtöversikten (AGS) och den årliga förvarningsrapporten (AMR). Precis som förra året presenteras även rekommendationen till euroområdet som helhet i början av den europeiska terminen. Rådet ska hålla en första diskussion om dessa dokument.

Rapporterna behandlas årligen i EU-nämnden inom ramen för den europeiska terminen. Detta blir första tillfället för behandling inom den europeiska terminen för 2017. Den 2 december behandlas frågan även i EU-nämnden inför möte i Epscorådet.

Den 16 november publicerade kommissionen den årliga tillväxtöversikten för 2017, den årliga förvarningsrapporten för 2017 samt en rekommendation till euroområdet som helhet. Dessa dokument utgör tillsammans med den gemensamma sysselsättningsrapporten, som behandlas av Epscorådet, starten på 2017 års europeiska termin.

Den europeiska planeringsterminen är ett samlat ramverk för samordningen av EU:s tillväxt- och sysselsättningsstrategi (Europa 2020), stabilitets- och tillväxtpakten samt det makroekonomiska obalansförfarandet.

Under början av nästa år planeras fortsatt behandling av dessa dokument i berörda rådskonstellationer, inför Europeiska rådets möte i mars som ska ge vägledning inför medlemsstaternas rapportering inom den europeiska terminen. Europeiska rådet i mars väntas även behandla rekommendationen till euroområdet.

Den årliga tillväxtöversikten

I den årliga tillväxtöversikten redovisar kommissionen förslag till prioriteringar för den ekonomiska politiken och sysselsättningspolitiken för

2017. Prioriteringarna är i linje med tillväxtrapporterna från de två föregående åren, om än något omformulerade. Prioriteringarna är:

- Öka investeringar
- Fullfölja strukturella reformer
- Säkerställa en ansvarsfull finanspolitik.

Tillväxtöversikten har liksom i fjol ett starkt fokus på sociala och sysselsättningsfrågor och lyfter fram samspelet mellan social rättvisa och tillväxt

Den årliga förvarningsrapporten

Kommissionens förvarningsrapport om makroekonomiska obalanser utgör starten på det årliga makroekonomiska obalansförfarandet. I rapporten undersöker kommissionen om det verkar finnas obalanser i respektive medlemsstat och motiverar varför ett antal medlemsstater kommer att bli föremål för fördjupad granskning av kommissionen under våren 2017. Utifrån dessa granskningar kommer kommissionen att avgöra om makroekonomiska obalanser föreligger eller ej.

I årets förvarningsrapport gör kommissionen bedömningen att 13 medlemsstater ska granskas, däribland Sverige som har varit föremål för djupgranskning även tidigare år. Kommissionen motiverar detta framför allt med anledning av den privata sektorns höga skuldsättning och de stigande bostadspriserna.

Rekommendationen till euroområdet

Precis som förra året publiceras rekommendationen till euroområdet som helhet i början av den europeiska terminen. Denna förändring aviserades i kommissionens meddelande om stegen mot färdigställandet av EMU och syftar till ett ökat fokus på euroområdet som helhet inom terminen (se Fakta-PM 2015/16:FPM15).

I år ger kommissionen förslag på en rekommendation om att euroområdet som helhet ska bedriva en expansiv finanspolitik. I bedömningen av individuella euroländers bidrag till den gemensamma finanspolitiska hållningen ska hänsyn bland annat tas till deras efterlevnad av stabilitets- och tillväxtpakten.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen kan på ett övergripande plan ställa sig bakom de prioriteringar för den ekonomiska politiken de kommande 12 månaderna som kommissionen föreslår i den årliga tillväxtöversikten. Ökade investeringar, genomförandet av strukturreformer och en ansvarsfull finanspolitik är av avgörande betydelse för att befästa återhämtningen i Europas ekonomier.

Regeringen ser positivt på att sysselsättning och sociala frågor ges ökad vikt som en integrerad del i årets tillväxtöversikt. Samtidigt är det viktigt att fördelningen av befogenheter mellan EU och medlemsstaterna rörande den ekonomiska politiken, sysselsättningspolitiken och sociala frågor även fortsättningsvis respekteras.

Regeringen välkomnar förvarningsrapporten och kommande fördjupade granskningar, som kan bidra till att tidigt upptäcka makroekonomiska obalanser. Regeringen följer noga utvecklingen kring hushållens skuldsättning i Sverige. Flera åtgärder har genomförts de senaste åren för att minska riskerna och regeringen är beredd att vidta ytterligare åtgärder om hushållens skuldsättning fortsätter att öka i en snabb takt.

Vad gäller den europeiska terminen, finns det skäl för att ge euroområdet som helhet större fokus med tanke på dess särskilda utmaningar. En stärkt eurodimension inom den europeiska terminen bör dock inte hindra att terminen förblir ett ramverk för hela EU28. Det är viktigt att frågor som berör EU28, som exempelvis tillämpningen av stabilitets- och tillväxtpakten, diskuteras i ett EU28-format.

Regeringen anser att det är viktigt att stabilitets- och tillväxtpaktens regler följs, med respekt för principen om likabehandling. Stabilitets- och tillväxtpakten är ett viktigt ramverk och till för att undvika ohållbara nivåer i offentliga finanser.

12. Kampen mot terrorismfinansiering

- Diskussionspunkt

Kommissionen ska informera rådet om bekämpning av finansiering av terrorism.

Överläggning med finansutskottet rörande förändringar av fjärde penningtvättsdirektivet skedde den 25 oktober 2016. Samråd med EU-nämnden i samma fråga har skett vid flera tillfällen, senast skriftligen den 7 november 2016 inför möte i Ekofinrådet den 8 november.

Bekämpning av finansiering av terrorism är en fråga som berör många områden. På finansministrarnas område tar detta sig uttryck främst i form av det fjärde penningtvättsdirektivet, som antogs i maj 2015 och som ska vara genomfört i medlemsstaterna i juni 2017. Emellertid har den senaste tidens händelser lett till att EU-kommissionen föreslagit vissa förändringar av det redan antagna direktivet (se Fakta-PM 2015/16:FPM117) varför förhandlingar har pågått sedan i juli i år (se dp.7). På längre sikt har kommissionen tidigare aviserat förslag bl.a. om förstärkt kontroll av fysisk transport av kontanter, ett europeiskt spårningssystem för internationella transaktioner och en EU-regim för frysning av tillgångar.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen ställer sig generellt positiv till att insatser vidtas på området bekämpning av finansiering av terrorism. I fråga om nya förslag avser regeringen att återkomma till riksdagen när dessa blir mer preciserade. För ståndpunkt rörande förändringarna av fjärde penningtvättsdirektivet, se dp.7.

13. (ev.) Ekofinrådets rapport till Europeiska rådet om skattefrågor

- Besluts punkt

Denna punkt blir en A-punkt och skickas för skriftligt samråd till riksdagen.

14. (ev.) Rådets slutsatser om kommissionens rapport till rådet om utvärderingen av direktiv 92/83/EEG

- Besluts punkt

Denna punkt blir en A-punkt och skickas för skriftligt samråd till riksdagen.

15. (ev.) Uppförandekoden (företagsbeskattning)

- Besluts punkt

Denna punkt blir en A-punkt och skickas för skriftligt samråd till riksdagen.

16. (ev.) Inrättande av ett rättvist, konkurrenskraftigt och stabilt system för företagsbeskattning i EU

- Beslutspunkt

Denna punkt blir en A-punkt och skickas för skriftligt samråd till riksdagen.

17. (ev.) Rapport om strategiska frågor på tullområdet från högnivågruppen av generaldirektörer för tullmyndigheterna

- Informationspunkt

Ordförandeskapet ska rapportera om det arbete som bedrivits på tullområdet de senaste 6 månaderna.

Samråd eller överläggning har inte ägt rum med riksdagen.

Ordförandeskapet har aviserat att de vid Ekofinrådsmötet huvudsakligen tänker redogöra för utfallet av det högnivåmöte om strategiska frågor på tullområdet som hölls den 25 oktober (på generaldirektörsnivå). Bland annat resulterade detta möte i det permanenta inrättandet av en ny högnivågrupp inom rådsstrukturen. Även framtida finansiering av IT-system för tulländamål och finansiering av tullmyndigheternas kontrollutrustning och infrastruktur diskuterades, liksom tulladministrationernas roll inom ramen för terrorismbekämpning.

18. (ev.) Förbättrad förutsägbarhet och insyn i stabilitets- och tillväxtpakten

- Beslutspunkt

Rådet väntas besluta om förändringar gällande uppföljning av medlemsstaters åtgärder inom ramen för stabilitets- och tillväxtpakten.

Samråd eller överläggning har inte tidigare ägt rum.

I kommissionens meddelande från oktober förra året om stegen mot att färdigställa den ekonomiska och monetära unionen anger kommissionen att man kommer arbeta för att förenkla de metoder som används för att bedöma om stabilitets- och tillväxtpakten efterlevs.

I dagsläget så sker uppföljning av medlemsstaters åtgärder för att nå målen inom stabilitets- och tillväxtpakten både genom det strukturella sparandet och genom utgiftskriteriet. Varje medlemsstat har ett medelfristigt budgetmål för det strukturella sparandet, dvs. för den offentliga sektorns konjunkturjusterade finansiella sparande, rensat från engångseffekter. Medlemsstater som inte uppfyller sina medelfristiga budgetmål förväntas följa kommissionens riktlinjer för anpassningsbanan av det strukturella sparandet och måste även ta hänsyn till det s.k. utgiftskriteriet. Utgiftskriteriet omfattar de primära offentliga utgifterna, dvs. exklusive ränteutgifter, och innebär att den reala ökningen av utgifterna, efter justering för diskretionära skatteförändringar, ska vara lägre än ett givet referensvärde. Referensvärdet bestäms av den reala tillväxten av potentiell BNP.

Kommissionen har föreslagit vissa justeringar av indikatorer för uppföljning av medlemsstaters åtgärder för att nå målen inom stabilitets- och tillväxtpaktens förebyggande och korrigerande del. De förändringar som nu är aktuella berör de medlemsstater som inte nått sitt landsspecifika medelfristiga budgetmål.

Syftet med arbetet har bland annat varit att göra ramverket mindre komplext och mer transparent genom att göra uppföljning av medlemsstaternas måluppfyllelse i paktens två delar (den förebyggande delen och den korrigerande delen) mer förutsägbar. I detta arbete har utgiftskriteriet fått en tydligare roll. Genom detta blir de två delarna av pakten mer lika, vilket utgör en viss förenkling av ramverket. Justeringarna handlar således om vissa förändringar i tillämpningen av uppföljningen av målen inom stabilitets- och tillväxtpakten, men inte paktens regelverk.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen anser att stabilitets- och tillväxtpakten är ett viktigt ramverk. Efterlevnad av reglerna är viktigt för att EU:s medlemsstater skall undvika ohållbara nivåer i offentliga finanser.

Regeringen är positiv till förenklingar av pakten, och steg som kan tas mot ökad transparens och förutsägbarhet är välkomna. Mot bakgrund av det arbete som har gjorts kan regeringen ställa sig bakom förslagen.

19. (ev.) Genomförandet av stabilitets- och tillväxtpakten

- Besluts punkt

Denna punkt blir en A-punkt och skickas för skriftligt samråd till riksdagen.

20. Övriga frågor

Kapitalmarknadsunionen

- Informationspunkt

Kommissionen ska informera rådet om aktuella initiativ inom ramen för kapitalmarknadsunionen.

Samråd med EU-nämnden har skett vid flera tillfällen, senast den 6 november 2015. Överläggning med finansutskottet har skett vid flera tillfällen, senast den 7 maj 2015.

Kommissionen presenterade en handlingsplan för skapandet av en kapitalmarknadsunion i september 2015 (se Fakta-PM 2015/16:FPM10). Syftet med kapitalmarknadsunionen är att främja tillväxt och sysselsättning i EU genom att stärka den europeiska kapitalmarknadens förmåga att allokera kapital och öka gränsöverskridande investeringar i framförallt små och medelstora företag, nystartade företag och infrastrukturprojekt. En rad förslag har presenterats inom ramen för kapitalmarknadsunionen sedan antagandet av handlingsplanen, bl.a. förordningsförslag om värdepapperisering och om revidering av prospektdirektivet.

Handlingsplanen har följts upp med en statusrapport i april 2016 och ett meddelande om status och nya prioriteringar i september 2016. Kommissionen kommer att presentera en halvtidsutvärdering av kapitalmarknadsunionen under 2017.